

Še o kraških rezervatih

V zadnji številki smo objavili dokument, ki ga je o vprašanju ustanovitve rezervatov na našem Krasu sestavila posebna komisija Slovenske skupnosti. Iz tega dokumenta zelo jasno izhaja, da so izvedenci, katerim je Slovenska skupnost poverila nalogo, da povedo svoje mnenje o kraških rezervatih, negativno ocenili besedilo zakonskega osnutka deželne odbora, ki vsebuje izvršilne norme za izvedbo vsedržavnega zakona, znanega z imenom tržaškega demokristjanskega poslanca Belcija.

V tem setavku se nočemo dalje spuščati v strokovno razglabljanje o omenjenem deželnem zakonskem osnutku, temveč želimo povedati le nekaj svojih misli o izrazito političnem aspektu celotne zadeve.

Belcijem zakon v bistvu govori o zaščiti dela kraškega ozemlja. To pomeni, da je Kras že sam po sebi vrednota, ki jo moramo ohraniti, poleg tega pa mora nekomu služiti. Jasno je, da se zakonodajalec ni brigal za tistih nekaj tisoč ljudi, ki na Krasu živijo, temveč so mu bile pri srcu predvsem koristi tržaškega mesta in njegovih prebivalcev. Kras naj torej bo v funkciji mesta in ne obratno. Če je zakonodajalec tako mislil, je imel s svojega stališča morda tudi prav, a s tem še ni rečeno, da je zakon v naših razmerah pravičen. Iz tega nujno izhaja, da morajo vsaj njegove izvršilne norme biti vsebinsko takšne, da ne bodo upoštevale le koristi mesta, ampak tudi in predvsem splošne koristi Kraševcev.

Če je mislil zakonodajalec s svojim aktom preprečiti razprodajo kraških zemljišč, se z njim popolnoma strinjamo, kajti to bi ne bila zaščita, temveč gotova in trajna propast Krasa.

Izvršilne norme naj torej le predvidevajo takšno prepoved, a morajo hkrati omogočiti, da bodo lastniki zemljišč in vsi tisti ki od teh zemljišč imajo danes takšno ali drugačno gospodarsko korist, lahko še dalje na teh zemljiščih opravljali kako gospodarsko dejavnost, saj je to nujno potrebno za njihov življenjski obstoj. Nesprejemljivo pa je stališče, ki ga vsebuje že omenjeni deželni zakonski osnutek in po katerem je razpolaganje z zemljišči dejansko prepovedano, kajti v tem primeru bi se zgodilo, da bi bili Kraševci kratkoma izgnani s svoje zemlje in bi z njo ne morali več razpolagati.

Strinjamo se, da je treba Kras zaščititi, a pri tem je treba tudi zaščititi življenjske interese kraškega prebivalstva. Nesprejemljivo je tudi stališče, po katerem bi celotno

(dalje na 3. strani)

Slovenska skupnost proti politiki deželne vlade

V glasovalni izjavi je deželni svetovalec Slovenske skupnosti Štoka ostro polemiziral s poročevalcem večine Ginaldijem, ki je v svojem posegu trdil, da Slovenci hočemo privilegije, ko zahtevamo svoje pravice. Slovenci ne zahtevamo nikakih privilegijev, ko branimo svoj jezik, svojo zemljo, je poudaril Štoka, ampak želimo le uresničiti ustavo in njen člen 6, ki je bil pisan s krvjo v antifašističnem boju. Je mar hoteti privilegije, če zahtevamo, da se napravi konec nepotrebnemu, krivičnemu razlašcanju, ki nam na Goriškem in Tržaškem jemlje na milijone kvadratnih metrov zemlje in s tem spreminja etnično sestavo našega ozemlja? Je mar zahtevati privilegije, ko hočemo za goriške slovenske šole primeren sedež, ki ga občina in dežela še vedno ne marata zgraditi? Pomeni mar privilegij zahtevati pravico uporabe slovenskega jezika v izvoljenih svetih in tudi v deželnem svetu? Je mar privilegij biti obsojen, ker ti krivični zakon ne dovoljuje govoriti pred sodnimi oblastmi v slovenščini, medtem ko je v isti državi dovoljeno govoriti v materinem jeziku Francozu v aostanski dolini ter Nemcem na Južnem Tirolskem? Ne, to niso nikaki privilegiji, ampak pravice, ki nam jih zagotavlja ustava, statut ter mednarodne pogodbe, je dejal svetovalec Štoka. Pristavil je še, da se čudi, kako so Ginaldijeve trditve osvojili predstavniki odbora, med njimi Coloni ter predsednik Comelli.

Zaradi vsega tega je v imenu Slovenske skupnosti napovedal dr. Štoka negativen

glas o obračunu iz leta 1973 ter proračunu iz leta 1975, in sicer iz teh razlogov:

Ker je Slovenska skupnost za uresničitev vseh členov republiške ustave in deželnega statuta, torej tudi tistih, ki govorijo o zaščiti jezikovnih manjšin, v naši deželi slovenske narodne skupnosti;

ker je proti politiki sedanjega deželne odbora, ki dovoljuje take odvečne razlstitve, kot so bile včeraj za naftovod, danes pa za avtoporta na Fernetičih in v bližini Štandreža;

ker ni deželni odbor finančno še ničesar prispeval za grodnjo slovenskega šolskega centra v Gorici;

Ker je deželni odbor sprejel zakonski predlog o kraških rezervatih, ki je za nas in celotno kraško prebivalstvo nesprejemljiv;

Ker se ni odbor izrekel o Štokovi zahtevi po pravici uporabe slovenskega jezika v okviru deželne sveta in deželnih komisij, ampak je celo zavrnil resolucijo v tem smislu, ki so jo predložili komunistični svetovalci;

ker odbor ni v dveh letih svojega obstoja vzel v resen pretres zakonskih osnutkov, ki jih je v tej mandantni dobi vložila Slovenska skupnost o glavnih slovenskih vprašanjih.

Upam, da bo naš protiven glas zdramil deželni odbor in odgovorne politične faktorje, ki naj o naših problemih resno razmislijo in učinkovito ukrepajo, je zaključil deželni svetovalec Slovenske skupnosti.

Pred koroškimi volitvami 2. marca

V nedeljo bodo na Koroškem volitve v deželni zbor. Avstrija je namreč zvezna država in avstrijske dežele imajo v političnem in gospodarskem pogledu veliko avtonomijo, tako da je normalno, da je v posameznih deželah na vladi stranka, ki je v y zveznem merilu v opoziciji. Moč posameznih strank se meri zlasti po njihovih pozicijah v deželnih zborskih. To daje tudi volitvam v koroški deželni zbor velik pomen in aktualnost.

Kot znano, gredo koroški Slovenci tokrat — po daljšem času — na deželne volitve z lastno listo, Enotno koroško listo, katere nosivec in glavni kandidat je dr. Pavel Apovnik, dinamična in simpatična, pa tudi brihtna osebnost. V volivnem boju je bil izredno živahen in njegova lista je dala

čutiti svojo navzočnost v predvolivni politični »dinamiki«. Apovnik je prirejal shode po številnih krajih južne Koroške, ki so bili nenavadno dobro obiskani. »Naš tednik« je zapisal v eni zadnjih števil: »Če smatramo volilna zborovanja kot barometer za vzdušje med pristaši strank in za pripravljenost teh pristašev, zavzeti se za »svoje« kandidata, potem moremo ugotoviti, da je Koroška enotna lista... pred volitvami v zelo dobri formi. Volilna zborovanja zadnjega tedna, ki so v sklopu propagandnega koncepta KEL (Koroške enotne liste) bila predvidena za zadnjo fazo volivnega boja, so glede obiska presenetila celo optimiste... Prvo volilno zborovanje v zadnji fazi volivnega boja je KEL prejšnji četrtek priredila

(Dalje na 8. strani)

RADIO TRST A

:: NEDELJA, 2. marca, ob: 8.00 Koledar. 8.05 Slovenski motivi. 8.30 Kmetijska oddaja. 9.00 Sv. maša. 9.45 Glasba Claudia Debussyja. 10.15 Poslušali boste. 11.15 Mladinski oder »Jurij Kozjak, slovenski janičar«. Napisal Josip Jurčič, dramaturg Franc Jeza. Prvi del. RO. Režija: Lojzka Lombar. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Glasbena skrinja. 13.00, kdo, kdaj, zakaj. 13.30-15.45 Glasba po željah. 14.30 Nedeljski vestnik. 15.45 Nedeljski koncert. 16.30 Sport in glasba. 17.30 »Oblak kobilic«. Igra, napisal Alfredo Balducci, prevedla Nada Konjedic. RO. Režija: Jože Peterlin. 19.10 Ljudske iz vseh dežel. 19.30 Zvoki in ritmi. 20.00 Sport. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 22.00 Nedelja v športu. 22.10 Sodobna glasba. 22.00 Pesmi za vse okuse.

:: PONEDELJEK, 3. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za srednje šole): »Pot od Baltika do Jadrana«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost, književnost in prireditve. 18.30 Radio za šole (za srednje šole — ponovitev). 18.50 Baročni orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 19.20 Jazz glasba. 20.00 Športna tribuna. 20.35 Slovenski razgledi: Naši kraji in ljudje v slovenski umetnosti — Tenorist Gašper Dermota in pianistka Gita Malby izvajata samospeve Emila Adamiča, Frana Gerbiča, Kamila Maška in Josipa Prochazka. Slovenski ansambli in zbori. 22.15 Glasba v noč.

:: TOREK, 4. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Pratika, prazniki in obletnice, slovenske viže in popevke. 12.50 Medigra za pihala. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Violončelist Pablo Casals, pianist M. Horszowski. 19.10 Ustvarjalec pred mikrofonom: Stane Malič. 19.25 Za najmlajše: pravljice, pesmi in glasba. 20.00 Sport. 20.35 B. Britten: Peter Grimes, opera. Drugo in tretje dejanje. 22.15 Nežno in tiho.

:: SREDA, 5. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol): »Veselo zarajamo!«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za I. stopnjo osnovnih šol — ponovitev). 18.50 Arije Puccinija, Verdija, Bellinija, Poniellija in Rossinija. 19.15 Družinski obzorik. 19.35 Zbori in folklor. 20.00 Sport. 20.35 Simfonični koncert. Vodi Serge Baudo. Sodeluje sopranistka Gloria Paulizza. 22.20 Pesmi brez besed.

:: ČETRTEK, 6. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Slovenski razgledi. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Nove plošče resne glasbe (Ada Markon). 19.10 Zgodovina verskih gibanj v Italiji. 19.25 »Pisani balončki«. (Krasulja Simoniti). 20.00 Sport. 20.35 »Tri četritine lune«. Drama, napisal Luigi Squarzina, prevedla Lela Rehar. Stalno slovensko gledališče v Trstu. Režija: Jože Babič. 22.35 Oddih ob glasbi.

:: PETEK, 7. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.40 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol): »Zdaj pa zapojmo!«. 12.00 Opoldne z vami. 13.30 Glasba po željah. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Radio za šole (za II. stopnjo osnovnih šol — ponovitev). 18.50 Sodobni italijanski skladatelji. Pianistka Lilian Zafred. 19.10 Aleksij Pregarc: »Babna hiša«. 19.20 Jazz. 20.00 Sport. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Vokalno instrumentalni koncert. 21.40 V plesnem koraku.

:: SOBOTA, 8. marca, ob: 7.00 Koledar. 7.05 Jutranja glasba. 11.35 Poslušajmo spet. 13.30-15.45 Glasba po željah. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost. 18.30 Pianist Nino Gardi. Paul Hindemith: Sonata št. 3. 18.50 Glasbena zlepljenka. 19.10 Liki iz naše preteklosti: »Ivan Hrast«. (Martin Jevnikar). 19.20 Orkester proti orkestru. 19.40 Pevska revija. 20.00 Sport. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »V Sibilinem vetru«. Roman, napisal Alojz Rebula, dramaturg Zora Tavčar. Tretji del. 21.30 Vase popevke. 22.30 15 minut s Klausom Wunderlichom.

ODREZANI JEZIKI

Pri založbi Rizzoli je pravkar izšla knjiga z naslovom *Le lingue tagliate* (Odrezani jeziki), katere avtor je Sergio Salvi poznan kulturnim tržaškim slovenskim krogom, ker je *Zaliv* v prevodu objavil njegov članek z istim naslovom. A medtem ko je članek obsegal nekaj več kot tiskovno polo, ima zdaj knjiga tristo strani. Gre za prvo »zgodovino jezikovnih manjšin« v Italiji, ko je naglašeno v podnaslovu na platnicah. Pisatelj, ki je Florentinec, se že nekaj let bavi z »belim rodomorom«, kakor ga imenuje, saj je pred dvema letoma izdal zajetno knjigo z naslovom *Le nazioni proibite* (Prepovedani narodi), o kateri je tudi naš list takrat poročal. Sedanja knjiga je izredno zanimiva, ker bo javnost seznanila z desetimi jezikovnimi skupnostmi, o katerih marsikdo malo ali skoraj nič ne ve. Poglavlje o Slovencih obsega šestnajst strani, za njegovo sestavo je prispeval podatke tudi prof. Samo Pahor, ki pa je dober

poznavalec tudi drugih narodnih skupnosti v italijanski državi.

O knjigi bomo še pisali, danes samo poročamo o njenem izidu, ker bi bilo prav, da bi jo naše kulturno občinstvo nabavilo. Poleg uvodnih esejev in prikaza etničnih skupnosti ima knjiga tudi seznam krajev, kjer omenjene skupnosti prebivajo, na koncu pa literaturo, ki omogoča globlje spoznanje obravnavanih ogroženih občeštev.

—O—

RODNOST V ZDRUŽENIH DRŽAVAH

Po neki študiji Združenih narodov se rodnost v Združenih državah niža. Od leta 1969 do leta 1972 se je znižala od 17,7 rojstev letno na tisoč prebivavcev na 15,6. Do konca letošnjega leta predvideva študija še nadaljnje znižanje za 0,9 promile.

Mihec in Jakec se menita od osvoboditve opic in de vselih gremo naprej

prej pokazali strašno veliko demokratično zrelost in zdej — boš vidu — bo šlo vse drugače.

— Ja, Jakec moj, jest pej nisem neč gvišen, de bo šlo bulše. In nisem gvišen nanka za tu, če bo šlo kej drugače. Zatu ke pr nas se zmiram napenjamo za kašno reč in zmiram mislemo, de bo drugače in pole se skaže, de smo zmiram tam. Kej pomaga zmiram nove štrmente in spet nove štrmente, če so pej godci zmiram tisti in godejo ku znajo, al, prouzaprou, koker ne znajo.

— Mihec, ne smeš gledat taku črno! Tu ni konstruktivno. Treba zmeram reč, de gre vse prou in tudi če so ki kašne anomalije, jeh bomo sez novmi prijemi odpravili. Zmeram moreš končat taku, de so ledje dobre voje in de se ne ustrašejo al de ne zgebijo koraže. Tudi za šulske svete je treba reč, de bojo nucni in de bo vse bulše teklo.

— Češ reč, de se bo mularija več ucila? — Tudi tu. Ma ti šulski sveti bojo tudi aktivizirali starše, de se bojo bol brigali za šulo in za učenje svojih otrok. Zatu ke otroci so naša bodočnost in zatu se moremo zanje brigat. Zatu smo zdej tudi dali volivno pravico tudi ta mladem osemnajstletnikom. Zatu ke mladina prnese povsod nove ideje, nove prijeme, nove štrmente, dinamiko, podjetnost in vse sorte.

— Kej računaš, de bojo mladi volivci zvolili tebe?

— Zakej prašaš taku naumno? Jest govorim, koker mislem. In mi, ta stari, morremo bet pruti mladini bol odprti in jeh

zastopet in jem dajat koražo. Ke uani res zmeram prnesejo nekej novga. Vidi, postapmo reč, tisti Nosaček.

— Kadu je pej ta Nosaček?

— Tu je an študent na ani univerzi tam u Ameriki. Je ustanovu ano gibanje za osvoboditev šimij. Njemi in njegovem prjatlam se strašno smilejo šimje, ke morejo bet zaprte u tisteh čajbah po zooloških vrtovih in prave, de be lahko delale marsikašno delo, ke ga delajo ledje.

— Tudi jest sm vre vidu šimje, ke so jedle pr mizi ku ledje, se vozile na bičikleti, šle na bukalin...

— Ben videš. Ma tisti Nosaček prave, de be jeh lahko ponucali še za marsikej posebno za tašna dela, ke človeki smrdijo. Postaumo reč za čistot stranišča, za po-metat ceste...

— Lahko be tudi čistile kamine, ke je tudi nevarno! Za nje be bla zabava.

— Videš, zastopeš tudi ti. Ma tisti študent prave, de be lahko ble tudi za kamarjerje, za kej prefarbat...

— Prouzaprou be lahko delale tudi kašne umetniške slike, tašne ultramoderne. In še drago be se prodajale.

— Ben videš, de tisti Nosaček ni kar taku. In prave, de jeh lahko ponucali tudi pr policiji za razganjat demonstrante. Se misleš, kaku be hitro očistli plac, če be pršle če kašne gorile sez manganelami!

— Sej tu ne be blo nanka aku čudno. Sej jemajo pr policiji vre pse. Ne be bla nobena revolucija, če be p'som dali u pomuč še gorile. Ma vsaka šimja ne be bla čobra, zastran karakterja. Denmo reč orangutan be ne biu za tu, zatu ke je preveč filozof in zmiram nekej štedira. Morbet na kašni univerzi?

— Tudi jest mislem, de za policijo be bli narbol primerni gorile. In morbet se bulši babuini. Res, de so nekej majnši, ma zatu so pej bol zleht in gobce jemajo ku p's.

— E, Jakec moj, morbet bomo še učakali, de bomo vidli babuine pr policiji. Ja, ja, svet gre naprej.

Pred koroškimi volitvami 2. marca

(Nadaljevanje z 1. strani)

v Pliberku. V navzočnosti avstrijske televizije je okoli 400 (!) ljudi napolnilo do zadnjega kotička že tako precej veliko dvorano pri Schwarzlnu. Takšnega zborovanja nobena druga stranka ni mogla organizirati, je bilo mnenje tudi nevtralnih opazovalcev in celo političnih nasprotnikov.

Seveda ni pričakovati čudežev. Veliko je že to, da se je posrečilo v tako kratkem času postaviti na noge novo stranko koroških Slovencev, po tako dolgem obdobju njihove vključitve v druge stranke. Poleg tega je KEL stranka, ki po svojem programu lahko pritegne koroške Slovence obeh dosedanjih taborov, ker ima konkreten program in se ne žene za ideološkimi fatamorganami. In kot rečeno, je privlačna tudi po osebnostih svojih voditeljev, Apovnika, drugega kandidata Ignaca Domeja in drugih.

KEL se mora uveljaviti proti koncentričnemu napadu Ljudske in socialistične ter liberalne stranke, ki se vse tri pulijo

v Celovcu, kajti koroški nemški tisk je obdolžil umora jugoslovanske agente in nemško-avstrijske stranke so izkoristile to zadevo za svojo politično gonjo. Zato se di tisti umor kot direktna provokacija in pomoč desničarskim skrajnežem in nacistom v boju proti Slovincem in njihovi naslombi na jugoslovansko vlado, saj je znano, da se je ravno pred kratkim mudila delegacija obeh koroških slovenskih nazorskih taborov pri predsedniku jugoslovanske vlade Bijediću v Beogradu. V takem vzdušju je prišel umor nasprotnikom koroških Slovencev kot naročen in to bi morda tudi lahko pokazalo, v kateri smeri je treba iskati krivca.

V takih razmerah so morali pokazati koroški Slovenci liste KEL trdne živce in trdno moralo. Upati je, da bo to dalo svoje rezultate.

ŠE O KRAŠKIH REZERVATIH

(Nadaljevanje z 1. strani)

področje kraških rezervatov prešlo v roke javni ustanovi, v kateri bi lastniki zemljišč ne imeli nobene besede. Če takšna ustanova mora že obstajati, naj v njej dobijo vodilno mesto prevsem tisti, ki morajo za dobrobit skupnosti žrtvovati svoje interese. Deželni zakonski osnutek, ki ga je pripravil deželni odbor, je treba zato odkloniti in ga tako popraviti, kot ustreza načelu pravičnosti.

—o—

Društvo slovenskih izobražencev v Trstu, ulica Donizetti 3/I.

vabi

v ponedeljek, 3. marca ob 20,15 na kulturni večer Govoril bo dr. Andrej Kobal, ameriski polkovnik

O SVOJEM POTOVANJU IN O SVOJIH SREČANJIH.

Položaj v Italiji se zaostruje

Ne mine več dan, da bi ne pretresel javnosti kak nov strašen izbruh politične ali navadne kriminalnosti: bombni atentati, zahrbtni umori, razstrelitve stolpov visoke napetosti, bančni in poštni ropi z ranjenimi in mrtvimi, napadi na zlatarje, ugrabitve, politična obračunavanja med fašisti in nasprotniki na velenestnih cestah in trgih. Komaj pokopljejo enega ubitega policijskega agenta, obleži mrtev že drugi. Slabo plačane in povrh še zaničevane in zasovražene policijske agente, ki morajo brniti z nevarnostjo za lastno življenje demokratični red, medtem ko ga politiki sami izpodkopavajo, je zagrabil nemir. Zato prirejajo zborovanja in demonstracije, tako v Rimu kot v drugih mestih, in zahtevajo večjo zaščito in večje jamstvo za svoje družine v primeru, da padejo v službi. Pojavila se je zamisel policijskega sindikata, ki naj bi ščitil njihove interese. Toda v vladnih krogih nasprotujejo taki »demilitarizaciji« policijske in predlagajo druge oblike zaščite, v obliki posebnega izvoljenega odbora, ki naj bi sproti javljal na vrh (vladi) zahteve in želje policijskega moštva. Verjetno bo treba v najkrajšem času kaj ukreniti,

da se zadosti zahtevam policistov, kajti če odpovedo še ti, bo Italija na milost in nemilost izročena teroristom in atentatorjem. Upi, da bi bilo mogoče s političnim prigorjanjem zajezi povodenj atentatorske in roparske kriminalnosti, so se izkazali za prazne.

Najhujše pa je to, da se politične stranke — niti v vladni večini sami — ne morejo sporazumeti, kaj bi bilo treba storiti, da bi potegnili Italijo iz močvare, v katero se pogreza. Levica zvrta vso krivdo samo na vlado in vidi nasilje samo na desnici, ta pa kaže na »rdeče brigade« in podobne pojave, straši z njimi javnost in zahteva, da se napravi red z močno roko. Fanfani kot tajnik Krščanske demokracije postavlja pametne predloge, ki pa niso všeč niti socializmu, niti levim strujam v lastni stranki, niti republikancem. Še manj jih poslušajo zunaj stranke in vladne večine, na desnici in levici. Težko, da bodo sprejeti kaki res odločni ukrepi proti kriminalnosti, ker je v igri preveč strankarskih interesov in ideoloških predsodkov.

Kaj torej preostane? Do deželnih volitev v juniju se najbrž ne bo veliko spremenilo, razen da se lahko računa še na stopnjevanje kriminalnosti. (Trst je poleg redkih drugih večjih mest zaenkrat nekaka oaza v tej kriminalni pustinji). Po volitvah pa se bodo stvari začele odločilno razpletati. V primeru, da bo Krščanska demokracija izšla iz volitev okrepljena, bo to verjetno pomenilo tudi okrepitev vse leve sredine, kar bo povečalo samozavest in moč vladnega tabora, ki bo z večjo odločnostjo sprejemal nujne reforme in ukrepe proti kriminalnosti ter za zavarovanje demokracije. Če pa bo doživela neuspeh, se bo kaos v državi povečal. Potem bo vse odvisno od čuta odgovornosti socialistov, pa tudi socialnih demokratov in republikancev. Izkušnje pa učijo, da se na njihov čut odgovornosti ni preveč zanašati. Komunisti bodo še naprej ponujali »zgodovinski kompromis« krščanskim demokratom, katerega zdaj Fanfani odločno zavrača. Glede tega bi mogel nastati tedaj razkol v Krščanski demokraciji. Kaj bi sledilo v takem primeru, pa že ni več mogoče reči.

Vinko Beličič

Nekje je luč

Založil TABOR

Strani 122 3000 lir

Podoba petletja 1941-1945

za nacistične in skrajno desničarske glasove. Proti sebi pa ima tudi Komunistično stranko, ki bi tudi rada slovenske glasove in ima zato na svoji listi slovenskega kandidata Mirka Messnerja.

Nedvomo je bila KEL zadnji čas nekoliko prizadeta v volivnem boju zaradi skrivnostnega umora nekega ustaškega Hrvata

ČUDNI GLASOVI Z »ONSTRAN«

Dnevnik »La Stampa«, eden najresnejših italijanskih dnevnikov, je objavil 4. t.m. članek Laure Bergagna z naslovom »Glasovi z onstran«, v katerem opozarja na pojav, ki ga »imajo nekateri za največje znanstveno odkritje vseh časov« — na skrivnostne glasove v ozračju, ki si jih ni mogoče razložiti drugače, kakor da so res z onega sveta, glasovi »umrlih«, kakor sami zatrjujejo. Posneti jih je mogoče na magnetofonski trak in zajeti na nezasledene radijske valove. Gre za stavke in odgovore na vprašanja, ki jih postavljajo raziskovalci. Ta pojav je čisto slučajno odkril leta 1958 švedski filmski režiser Friedrich Jürgenson, ko je poslušal trak, na katerega je posnel v gozdu ptičje žvrgolenje za neki svoj film. S traku je zaslišal smiselne besede in stavke ter celo mrmrajoče peto melodijo. Zadeva je zbudila svetovno pozornost in najprej hudo

skepso, ki pa je kmalu ponehala. Zdaj že veliko ljudi raziskuje ta pojav, najbolj znan pa je letonski, v Nemčiji živeči pisatelj Konstantin Raudive, ki je objavil knjigo o svojih opažanjih, kakor že leta 1964 tudi Jürgenson in za zadnji čas še drugi.

Zanimanje za take in druge parapsihološke pojave je v zadnjih letih ogromno poraslo, tako v Evropi kot v Ameriki in v Sovjetski zvezi. Razlage so seveda različne, a pojavov ni mogoče zanikati. Zanimanje za to so povečale razne radijsko-televizijske ankete in poskusi, posebno še tisti z Urijem Gellerjem. V tej zvezi smo zvedeli, da se je dogodila malo pred novim letom zanimiva stvar tudi na Opčinah. Pri oddaji Urija Gellerja preko neke italijanske radijske oddaje je začela na njegov poziv nenadno spet iti pokvarjena ura, ki jo je prinesla neka gospa pred radio.

Ekološki problemi BREGA

Kako velik in težak davek mora plačevati človek ob industrijskih področjih ter v njih samih s svojim zdravjem, zaradi neopopravljivih škodljivih posledic, ki nastajajo za organizem in okolje! Kaj si lahko pričakujemo, če nepremišljeno uničujemo okolje, zastrupljamo vode, zrak in zemljo. Pomisliti pa moramo, da ti strupi ponovno prihajajo v žive organizme bodisi v obliki hrane, vode ali zraka. Njih delovanje pripelje slejkoprej do bolezenskih pojavov, ki imajo pogostokrat za posledico prezgodnjo smrt. V sedanjih časih se ljudje osveščajo in spoznavajo te škodljivosti. Zato je dolžnost in pravica na vseh, da ščitimo in branim naravno okolje, v katerem živimo mi in v katerem bodo živeli tudi naši potomci. Vsakomur je vidno, da so naši kraji že močno prizadeti zaradi pretirane industrializacije.

Vse prepogostokrat smo postavljeni pred izvršeno dejstvo. Vsi, ki tu živimo, bi morali biti na tekočem, kaj se s tem v zvezi pripravlja na naših tleh, kajti to so življenjski problemi, ki zadevajo nas vse. Prav bi bilo, da bi se pred vsako tovrstno odločitvijo seznanilo in razpravljalo v širšem krogu zainteresiranega prebivalstva ter pri tem vsestransko obrazložilo tudi negativne posledice zadevnih industrijskih gradenj.

Obeta se nam skorajšnja industrializacija Osapske doline, področja med Domjom in Logom, nova livarna pri Boljuncu itd. Težak problem povzroča že obstoječa industrija! Škodljiv prah in ropot kamnolomov (Boršt, Ricmanje, Boljunc), neznošen smrad, ki se širi iz tovarne ITLOC v bližnjo in daljno okolico, ropot in vibracije tovarn Grandi Motori ogrožajo tudi sosednje področja Boršta in Zabrežca. Ropot in šum, ki ga povzročajo črpalke SIOT se prenaša v precejšen del Brega. Žaveljska rafinerija, ki na žalost obratuje z zastarelimi napravami, zasmraja večji del našega področja.

Preveč smo že žrtvovali v korist industrializacije, ki je tako močno preoblikovala in skazila naš Breg, ki ima tako občutljivo in svojevrstno obliko in sestavo. Nasprotujemo nadaljnji industrializaciji, ki uničuje okolje in je škodljiva za vsa živa bitja v njem, nameravanim novim objektom v bližnji in širši okolici, kot tudi morebitnemu letališču na bližnji kraški planoti,

razširitvi SIOT-a v neposredno bližino stanovanjskih predelov in morebitnemu uskladiščenju derivatnih mineralnih olj v SIOT-u samem ali na novo grajenih rezervarijih v naši občini. Pomislimo na zadnji požar in kaj vse bi se lahko pripetilo, če bi bile tedaj vladale neugodne vremenske razmere.

Pričakujemo, da se namestijo najsodobnejše naprave v že obstoječe industrijske obrate, ki naj odpravijo ali ublažijo škodljive vplive. Želimo tudi, da se ponovno o vrednoti naša voda, ki se isteka skoro neizkoriščena, ter da se pomisli na pogozdovanje primernih površin v južnih predelih naše občine.

Navedeni problemi so življenjskega pomena za nas vse, zato je nujno potrebna pripravljenost, trdna volja in sodelovanje vseh prizadetih ob upoštevanju nasvetov strokovnjakov iz posameznih področij.

Društvo za zaščito okolja v Dolini

O gradnji Kulturnega doma v Nabrežini

Na svoji zadnji seji, ki je bila v ponedeljek, 24. t.m., je devinsko-nabrežinski občinski svet dolgo razpravljal o gradnji Kulturnega doma v Nabrežini. Iz sklada za Trst je občinska uprava prejela 65 milijonov lir z obljubo, da bo prihodnja finančna leta dobila nadaljnje prispevke. Kulturni dom nameravajo zgraditi na nabrežinskem glavnem trgu, kjer sta danes poslopji starega otroškega vrtca in starega župnišča, ki sta obe občinska last. Stari stavbi bodo porušili in na njunem mestu zgradili novo poslopje. Na zadnji seji je občinski svet poveril nalogo za izdelavo gradbenega načrta mlademu arhitektu Marinu Kokorovcu iz Trsta. Kulturni dom bo zgrajen po predpisih deželnega zakona štev. 23. V njem bo med drugim večja dvorana za gledališke in filmske predstave ter več manjših dvoran. Občinska uprava namerava namreč zaprositi deželo za prispevke, kot predvideva že omenjeni deželni zakon.

Ni treba posebej omenjati važnosti Kulturnega doma v Nabrežini, saj je znano, da v vsej občini ni nobene primerne dvorane za prireditve, kar je v resnici že prava sramota in hkrati velika kulturna škoda. Občinska uprava bo sicer prej ali slej to

POTRJEN DEŽELNI PRORAČUN ZA LETO 1973 IN OBRAČUN ZA LETO 1975

Po daljši razpravi je deželni svet odobril proračun za finančno leto 1975 in obračun za leto 1973. V razpravo je poseglo 29 svetovalcev. Pred glasovanjem so svetovalcem odgovorili poročevalca za manjšino Bosari in Zorzenon ter večinska poročevalca Ginaldi in Biasutti, odbornik za finančna vprašanja Coloni, za načrtovanje in proračun De Carli ter predsednik deželnega odbora Comelli.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU
Kulturni dom

LUIGI SQUARZINA
TRI ČETRTINE LUNE
Drama v treh dejanjih
Prvič v slovenščini

v nedeljo, 21. marca ob 16. uri - abonma C in F
v četrtek, 6. marca ob 16. uri - abonma red I
v petek, 7. marca ob 16. uri - abonma red H
V soboto, 8. marca ob 17. uri - abonma red B

Revija mladih zborov in ansamblov
V nedeljo, 9. marca, ob 17. uri
v Kulturnem domu v Trstu

rih, da ne morejo v celoti razmahniti svojega dela in poslanstva. Tudi o tem vprašanju bi morale slovenske ustanove razmišljati in podpreti prizadevanja mladih prosvetnih delavcev iz Devina in okolice. Koliko denarja je bilo doslej vloženega v gradnjo prosvetnih središč za kraje, ki prav gotovo niso tako izpostavljeni kot so Devin in bližnje vasi! Zato je skrajni čas, da se lotimo tudi reševanja zidave vsaj skromne dvorane v Devinu.

—o—

WOTRUBOVA RAZSTAVA V »LANTERNI«

V galeriji »La Lanterna« bo prirejena od 1. do 21. marca razstava del znanega dunajskega kiparja Fritza Wotruba. Razstava bo prirejena v sodelovanju z Italijansko-avstrijskih kulturnim krožkom v Trstu.

Wotruba je bil rojen 1. 1907 na Dunaju. Oče je bil Čeh, mati pa Madžarka. Sam pravi, da mu je Dunaj tako potreben za ustvarjanje, kakor »ribi voda«. Od 1. 1938 do leta 1945 je živel v begunstvu v Švici.

—o—

Izšla je 1. številka »Mladike« v novi opremi in z bogato vsebino!

Prešernova proslava v Devinu

Pevski zbor »Fantje izpod Grmade« je dal pobudo, da se je letos tudi v Devinu priredila Prešernova proslava. Vsaka kulturna prireditev v zamejstvu je vredna, da jo zabeležimo, a še bolj zasluži omembo kulturni večer, ki ga priredijo v narodno tako ogroženem kraju, kot je Devin. Zato zaslužijo vso pohvalo prizadevni člani pevskega zbora ter njegov dirigent ter vsi mladi prosvetni delavci v Devinu in okolici.

Praznik našega največjega pesnika in hkrati slovenski kulturni praznik je bil v soboto, 22. februarja, v župnijski dvorani. Začel se je s toplim in prisrčnim pozdravom Leopolda Mervica, ki je tudi kratko orisal narodno stanje v Devinu. »Fantje iz-

pod Grmade« so nato pod vodstvom Ivota Kralja zapeli nekaj pesmi in takoj ustvarili primerno vzdušje v dvorani, ki je za to priložnost bila odlično zasededena. O Prešernovem liku je spregovoril prof. Maks Šah, ki je poudaril predvsem pesnikovo nemajno zvestobo slovenstvu, ki nikakor ni bila v navzkrižju z bratsko ljubeznijo do drugih narodov. Njegova izvajanja so bila kot nalašč za današnje razmere v Devinu.

Nekaj Prešernovih pesmi so prebrali Danilo Antonič, Irena Tavčar in Alenka Lejša. Prijetni kulturni večer se je končal z nastopom pevskega zbora »Fantje izpod Grmade«, katerega izvanjanje je naravnost navdušilo poslušalce.

Števerjan

Občni zbor Kmečko-delavske zveze

V soboto 22. februarja je imela Kmečko delavska zveza svoj deveti občni zbor, ki se ga je udeležilo veliko število Števerjancev.

Nad polovico je bilo mladih, kar dokazuje njihovo zanimanje za upravne in politične razmere v občini. Seme, ki je bilo vsejano pred petindvajsetimi leti, je torej padlo na rodovitna tla.

Zbora so se udeležili tudi župan Kranjšček, bivši župan Podveršič, tajnik pripravljalnega odbora Slovenske skupnosti dr. Pavlin, pred-

Novi odbor bodo po statutu sestavljali občinski svotovalci, izvoljeni na listi lipove veje, katerim se pridružijo izvoljeni na občnem zboru. Izvoljeni so bili: Boris Hladnik, Edi Hlede, Mirka Humar, Danilo Bajt in Marjan Terpin.

V imenu Slovenske skupnosti na Goriškem je udeležence toplo pozdravil dr. Damijan Paulin. Čestital je števerjanskim upraviteljem za veliko opravljeno delo. Želel je vnaprej takega delovanja in uspehov in poudaril misel, da je nujno potrebno, da se zamejski Slovenci povežejo v širšo, enotno, samostojno in delavno organizacijo.

Pozdrave števerjanskih prosvetnih delavcev in mladine je prinesel predsednik prosvetnega društva »Franc B. Sedej«, Aleš Pintar.

Tehtne besede je izrekel nekdanji dolgoletni župan Hermenegild Podveršič, ki je poudaril načelo, da kdor si prevzame katerokoli funkcijo v javnih upravah in organizacijah naj ima toliko vesti, da zadevo vzame resno in drži do konca.

Iz nadaljnjih posegov je bilo jasno razvidno, da se demokratični Števerjanci odločno zavedajo velikega pomena, ki ga ima naša uprava in so izrazili vso podporo in odobravanje županu Stanislavu Klanjščku, ki se že toliko let bori in žrtvuje, brez pomislekov in kompromisov, za vseh Števerjancev, neglede na politične ali drugačne razlike.

Ciril Terpin je posebno ostro ožigosal zadržanje državnih in deželnih oblaski, ki so popolnoma gluha za rešitev težke finančne bilance malih občin, kršna je Števerjan.

Mirko Humar je predlagal resolucijo v podporo ustanovljeni Slovenski Skupnosti. Resolucija je bila plebiscitarno sprejeta, saj je bil samo en glas vzdržan.

Brez dvoma je bil ta občni zbor glede na udeležbo, konkretno in tehtno razmotrivanje ter sprejetih zaključkov zelo uspešen in je zaključil določeno življensko dobo števerjanske organizacije v njenem petindvajsetletnem delovanju.

Resolucija

Kmečko delavska zveza iz Števerjana, zbrana na svojem rednem občnem zboru v Števerjanu dne 22. februarja 1975, toplo pozdravlja ustanovitev Slovenske skupnosti na Goriškem in želi, da bi pomenilo to poživitev našega političnega delovanja in da bi tesneje povezovala vse goriške Slovence v trdem boju za naše pravice, ki jih večinske stranke stalno obljublajo, a niso konkretnega še ničesar naredile

OBČNI ZBOR SLOVENSKE SKUPNOSTI V GORICI

V soboto, 1. marca 1975, bo v prostorih Katoliškega doma v Gorici občni zbor Slovenske skupnosti. Začel se bo ob 20. uri z naslednjim dnevnim redom:

1. pregled dela pripravljalnega odbora;
2. pregled in odobritev posameznih členov statuta, ki je bil načelno sprejet na zboru volivcev dne 5.2.1975;
3. izvolitev članov sveta, nadzornišva in razsodišča;
4. razno.

sednik prosv. društva »Sedej« Aleš Pintar in drugi predstavniki.

Zasedanje je otvoril podpredsednik Hadrijan Korsič, ki je podal splošno poročilo o delovanju in življenju Zveze v zadnjih letih. Spomnil se je vseh zaslužnih članov, ki so preminuli v zadnjem času, posebno Alojza Terčiča, Karla Klanjščka, in Jožkota Maraža. Govoril je nato o vseh tistih širših problemih, ki so terjali od Zveze stalnega napora in zavzetosti.

Tajniško poročilo je podal Marjan Terpin, ki je na kratko razložil vzroke, ki so dovedli do raznih pretresljajev in kriz v tem delovnem času. Ugotovil je, da so bili ti problemi z dobro voljo in razumevanjem nekaterih odgovornih članov v veliki meri rešeni. Želeli smo, da bi predstavniki izvoljeni na listi KDZ imeli več smisla za skupnost in strpnost, pomagali in bolj sodelovali z županom česar nekateri žal niso v zadostni meri upoštevali in so se od skupnosti oddaljili.

Župan Stanislav Klanjšček je podal izčrpno in stvarno poročilo občinske uprave od zadnjih upravnih volitev leta 1970. Ugotovil je, da je bilo mnogo storjenega, žal pa so v zadnjem času vsi krediti ustavljeni, tako da ne more naša uprava dovršiti vseh tistih javnih del, za katera je vložila toliko truda in svojih moči. Kritičen gospodarski položaj v državi nam je onemogočil, vsaj za sedaj, uresničiti gradnjo nove šole in ureditev občinske stavbe, čeprav so upravljene vse formalnosti do oddaje na dražbi. Občini ni država nakazala niti denarja iz poročila za leto 1971, kar spravlja vsako delovanje v nemogoč položaj. Dohodkov ima občina zelo malo (krakih 9 milijonov), stroški so pa petkrat večji, da ne govorimo o javnih delih, ker samo gradnja šole stane skoro 350 milijonov lir.

Po stvarni diskusiji o vseh teh problemih, v katero so posegli mnogi prisotni, je občni zbor prešel na volitve.

Prejeli smo

Spoštovani pri Novem listu!

Prosim, da bi objavili naslednje:

SOVODENJSKI OBČINSKI UPRAVI

Naprašam in pozivam sovodenjsko občino, da se zgane v zadevah, pri katerih se čutimo Rupenci in Pečani prizadeti. Naj jih obenim vsaj nekaj:

1. Ceste so slabe in nedokončane že 15 let.
2. Nimamo javnega telefona (kabine). Na Vrhu je!!!
3. Voda po vodovodu komaj še priteče.
4. Smeti v jami blizu državne ceste! (To je krasno, to je kultura!?).
5. Slaba avtobusna zveza (urniki), posebno za šole v mestu, k popoldanskemu pouku. (Za Vrh je poskrbljeno, a mi smo drugorazredni?).
6. Na rupensko-pečanskih njivah se preveč zida. Občina vse prelahko daje dovoljenja za zidavo in tako pomaga uničevati njive in naravo (ekološki problem!), ki bodo kmalu spet zelo potrebne.

Posebno zato vabim občinske odbornike in župana, naj ne dajejo kar tjavendan dovoljenj za zidanje. Kakor naj tudi ne pozabijo, da nista v občini samo dve vasi, to je Sovodnje in Vrh, ampak da so še druge tri: Gabrje, Peč in Rupa.

Hvala!

Ciril Pahor

GORIŠKI ZBOR NA KOROŠKEM

Že več let obstaja lepa navada, da se obiskujejo goriški in koroški Slovenci.

Prejšnji teden je v krasnem sončnem dnevu, po nekaj letih spet obiskal naše koroške rojake pevski zbor »Mirko Filej« iz Gorice.

Gostovanje našega zbora obenem z mešanim zborom »Danica« iz St. Vida in mešanim zborom »J. Gallus« iz Celovca, v veliki glasbeni dvorani v Celovcu je bilo edinstveno in pristrčno bratsko srečanje.

Priložnostni govor je imel Erik Prunč, ki je tudi duhovito povezoval posamezne točke pestrega sporeda.

Tople pozdravne besede je izrekel tudi naš deželni poslanec dr. Štoka.

Med udeleženci smo opazili tudi odlične predstavnike in jugoslovanskega konzula v Celovcu.

Po končanem sporedu so se vsi pevci zbrali na prijateljskem sestanku, ki je trajal dalj časa v prijateljskem in bratskem vzdušju.

Koroški bratje so nam razlagali svoje težave, ki jih povzročajo uradne in tudi cerkvene oblasti.

Udeleženec

Občinske zadeve v Sovodnjah

Prejšnji petek se je zbral naš občinski svet k redni seji s številnimi točkami dnevnega reda.

Svotovalci so razpravljali o najemu posojila za urejevanje pločnikov na glavni ulici; ugodili so tudi prošnji pevskega društva Peč - Rupa za prispevek v letu 1975, govorili so tudi o sejinah občinskim svotovalcem in o opravljanju nadur občinskih uslužbencev.

Kaže tudi, da nas bo dosedanji občinski tajnik dr. Štefan Bukovec zapustil. Vložil je

namreč prošnjo, da bo odšel na drugo službeno mesto, menda za tajnika v neko občino na Tržaškem.

Doslej je zvesto in s strokovno sposobnostjo vodil tajniške posle v naši občini.

V nedeljo smo tudi s pravim užitkom poslušali koncert pevskega akademskega zbora »V. Vodopivec« iz Ljubljane. Dvorano Prosvetnega doma so poslušavci popolnoma napolnili.

Zbor je vodil dirigent Brane Demšar, napovedoval pa je poedine točke duhovito

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Nov proces proti Mihajlu Mihajlovu

Italijanski tisk je poročal 26. t.m., da se je začel v torek v Novem Sadu v Vojvodini nov, četrti proces proti pisatelju Mihajlu Mihajlovu, pod obtožbo, da je uganjal protijugoslovansko in protisocialistično propagando v zvezi s tujimi agenti. Podobno so se glasile obtožbe na prejšnjih procesih.

Tokrat je Mihajlov, ki je sin ruskih staršev, a se je rodil in je zrasel v Jugoslaviji, obtožen, da je objavil štiri članke v revijah ruskih emigrantov v Zahodni Evropi. V njih je kritiziral socialistični sistem v Sovjetski zvezi in v Jugoslaviji. Dva izmed teh člankov sta bila prej objavljena že v nekih ameriških revijah in sta obravnavala temo »Solženicin in Jugoslavija«.

Na začetku sodne obravnave, po branju obtožnice, je Mihajlov na vprašanja sodnikov potrdil, da je objavil tiste članke in prejel običajni honorar zanje. Pojasnil pa je tudi, da jih je napisal za jugoslovanske revije in liste, a so jih odklonili. Šele potem jih je poslal v objavo zahodnemu tisku. Zanimal je, da bi bil imel namen s tistimi članki obrekovati jugoslovansko vladavino in socializem, ter se skliceval na pravico do kritike, češ da jugoslovanska ustava ne omenja takojmenovanih »deliktov mnenja«. Zahodnim opazovalcem pa se zdi, da njegova obramba ne bo prodrila in da lahko pričakuje visoko kazen.

Po prejšnjih treh obsodbah je bil Mihajlov obsojen na skupno na 4 leta in sedem

mesecev zapora, a devet mesecev mu je po prvi obsodbi prizivno sodišče odpustilo.

Mihajlov je star 40 let, je religiozen, kristjan, kot sam pravi, in se ima za demokratičnega socialista, ki noče prevratov, ampak reforme »birokratskih oblik socializma« v vzhodni Evropi.

—o—

FOTOGRAFSKA RAZSTAVA V ŠKEDNJU

V soboto, 1. marca, bodo ob 17. uri odprli v »Domu Jakoba Ukmarja« v Škedenju fotografsko razstavo umetnika Jože Kološe iz Kopra. Razstava obravnava aktualna vprašanja sodobne potrošniške družbe. Odprta bo vsak dan do 8. marca od 16. do 19. ure. V soboto bo bral svoje pesmi pesnik Tovželj iz Kopra.

AKTUALNA KOROŠKA PUBLIKACIJA

Dom prosvete v Tinjah na Koroškem je izdal knjigo »Gospodarsko-socialni problemi koroških Slovencev«, ki prinaša predavanja in razprave, ki so bile lansko zimo v tamkajšnjem domu. Knjigo je natisnila in ji dala lepo opremo tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu. Knjiga šteje okrog 110 strani. O njej bomo še poročali. Zaenkrat le opozarjamo nanjo.

NOVA ŠTEVILKA »MLADIKE«

Izšla je prva letošnja številka »Mladike«. Posebno zanimivost ji dajejo uvodnik o pomenu Prešerna za današnji čas, članek »Je Kras še naš?«, ki ga je napisal Drago Štoka, in razni aktualni polemični krajši članki.

OB UPRIZORITIVI SQUARZINOVE DRAME

»TRI ČETRINE LUNE«

V petek, 28. t.m. bo v Kulturnem domu v Trstu uradna premiera drame sodobnega italijanskega avtorja Luigija Squarzina »Tri četrtine lune«. Zaradi nerešljivih programskih težav je Stalno slovensko gledališče pred tržaško premiero nastopilo v gledališču »Verdi« v Gorici in dvakrat v Kulturnem domu v Trstu za mladinske abonmaje reda D in E.

Luigi Squarzina, režiser in umetniški vodja Stalnega gledališča v Genovi, je s to dramo načel novo poglavje v zgodovini italijanske dramaturgije. Izhajajoč iz dramatičnih momentov italijanske politične zgodovine, z izrednim poslušom za socialno problematiko in politično sporočilo, ki ga mora prinašati gledališki oder, je Luigi Squarzina uvedel tip dokumentarnega zgodovinskega gledališča. To gledališče je prišlo najbolj do izraza v delih o prvi stavki genovskih pristaniških delavcev, v kroniki fašističnega procesa v Liguriji in v veliki gledališki freski o razpadu Italije 8. septembra 1943.

V drami »Tri četrtine lune« (Tre quarti di luna) avtor obravnava problematiko italijanske šole v času prevzema oblasti s strani fašističnega režima. Dejanje se razvija v dveh različnih scenskih prostorih, kjer si stojita nasproti lažni, retorični svet italijanske šole in domačijska humanost družinskega okolja. Ob tragičnem, zmagovitem nastopu črnosrajčnikov, se vsako vzgajno razmerje med šolo in resničnim življenjem poruši. Iz tega izhaja glavni motiv drame: brez pravega vzgojnega razmerja je vsaka šola obsojena na smrt, ko bi ne upoštevala resnice, da je zgodovina učiteljica življenja.

Stalno Slovensko Gledališče

Boris Pahor

MINI DNEVNIK

13. decembra

Sprehod ob obrežju. Sonce in mlačno ozračje. V barkovljanskem portiču je ob kratkem pomolu prislonjen ribiški šoln. Možje v gumijastih škornjih obirajo mreže. Snemajo ribe, ki so zapredene v tenke zanke. Prsti se urno pretikajo, a večkrat se kar silovito lotijo zataknjenih škrg. Pogovarja jo se. Eden od časa do časa z vrčem zajame morske vode in splakuje ulov v plitvih zabojčkih. Mreža počasi po'zi mimo prstov.

Tu in tam kateri na pomolu kupi nekaj rib in ribič drži v roki tehtnico z na pol živimi srebrnkastimi bitji na rjavem pladnju.

Poleg je dobro rejem maček, ki vneta o preudarjeno grizlja ribo. Ko gre mimo ščene, je videti, da se maček nič ne zmeni zanj, ko pa gospa kučka odpelje stran, maček vzdigne glavo in gleda za njim, ko da se je skoraj zdaj zavedel, da ga je nekaj motilo pri zbrnem opravlilu.

Gospa, ki se odpravlja domov, pa je vsa navdušena nad mačkonom. »Glej, kako mi pridno zoba, ubožec,« pravi in odhaja.

Vsekakor je večja ubožica riba, si mislim, saj zanjo ni več ne sončne svetlobe ne morske sinjine. In kdove, zakaj se stari gospe ne zdi nič škoda uničenega ribjega bitja? Zato ker je tako drobno? Zato ker mačke delijo svojo usvodo z ljudmi, medtem ko ribe uživajo neomejeno prostost?

15. decembra

Začel sem s prebiranjem in popravljanjem tipkopisa *Zatemnitve*. V načrtu sem imel daljše delo,

v katerem bi se podobe iz preteklosti prepletale s kasnejšimi doživetji oziroma z vrinki iz današnjega sveta. Potem nisem maral kontaminacije nekdanjega ozračja. Hotel sem, da ostane enovit. Zato sem opustil prvotni načrt in se odločil za izsek, ki je obdržal enotnost prostora, enotnost dogajanja in, razen v nekaterih izjemah, tudi enotnost časa. Tako da sem pri pisanju večkrat pomislil, da je tekst, kakršen se mi je napisal, prozni načrt za tragedijo.

Kmalu bodo božične in novoletne počitnice, tako bom bolj urejeno delal.

21. decembra

V današnjem *Delu* se Jože Javoršek brez trohice sramu spreneveda. O Društvu slovenskih pisateljev pravi, da je »prava narodna sramota, tako je brez sleherne ustvarjalnosti in zato tudi brez sleherne odločilne besede.«

Prav gotovo, da so slovenski pisatelji, tako tisti v društvu kakor posamezniki, brez besede v slovenski družbi. A če je to »narodna sramota«, kot pravi Javoršek, je dosti bolj sramotno, da to sramoto očita slovenskim pisateljem slovenski pisatelj, ki ne daje drugim zgleda, kako naj bodo »ustvarjalni«, da bodo lahko imeli tudi kako »odločilno besedo«.

Zakaj jih zmerja, ko pa je eden izmed njih?

Zakaj zabija na križ uboge Kristuse, namesto da bi klical na odgovor njihove sodnike? Kot pisatelj bi moral čutiti to kot svojo nalogo. Ali pa piše dnevnik z drušo, ki je vse prej kot pisateljska?

23. decembra

Skušam sestaviti motto za *Zatemnitve*.

Tako bi napisal: »Ob trideseti obletnici konca druge svetovne vojske poklanjam to knjigo spominu tržaških deklet in žen, katerih odsotnost nas je napolnila z grenkobo, ko bi nas morala prevzeti brezumna redost ob pribojevanju prostosti.«

Zdaj se spet sprašujem, ali bi morebiti bolje storil, ko bi simu'tano pisal o sedanjih dogodkih in v retrospektivi o zasedenem mestu 1943. leta. Izbral sem pripoved samo o preteklosti, da bi podoba bila čista in linearna. Seveda bi lahko vpletel še kako drugo v zgradbo, ki sem jo izbral, a sem rajši videl, da filtriram vse skozi eno samo zavest. Zdaj pa nisem prepričan, da sem prav storil.

24. decembra

Prijatelj profesor Ulderico Bernardi odgovarja na moj predlog o izdaji knjige, v kateri naj bi zbrali livornske referate »I libro si farà«, piše. Njegov brat bo našel za'ožnika. Do srede februarja je treba pripraviti tipkopise. Začel sem pisati pisma predavateljem. Tekste naj pošljejo Ulderico, da bo dobil vpogled nad celoto. Največ dvesto strani, pravi.

Če nama uspe, bo to nanimiva neposredna snov. Deset prebliskov krvave resnice ogroženih skupnosti.

25. decembra

Mislim, da bi dal na koncu romana epilog, kjer bi omenil, kako so ženska bitja vdolana v temelje naše svobode. Porabil bi v motiv iz pesmi *Zidanje Skadra*, s katerim sem nekoč končal kratki govor v spomin Šmucove Vojke.

Božič.

(Dalje na 7. strani)

MINI DNEVNIK

(Nadaljevanje s 6. strani)

Ves sem v ozračju gestapovske kleti. Nekaj poglavij *Zatemitve* se mi je gotovo posrečilo; a mislim si, da je v Trstu najhujše začelo komaj po našem odhodu v Dachau.

28. decembra

Javoršek v *Delu* zaključuje svoj *Dnevnik*; pometakem ne bo nikakršne polemike, kakor je bilo

SMRT UNIV. PROF. DR. FR. VALANTA

Dne 21. t.m. so v Ljubljani pokopali profesorja Gregorijanske univerze v Rimu dr. Franceta Valanta. Bil je duhovnik Salezijanske družbe, rojen v Lescah na Gorenjskem. Z dvanaestim letom je stopil v salezijansko gimnazijo v Turinu in je prvo gimnazijo že naredil z odliko. Doktoriral je na Gregorijanski univerzi kot najmlajši doktor do danes. Pozneje je bil tu dvajset let njen profesor do upokojitve. Kot upokojen je živel v zavodu salezijanskega ženskega reda Marije pomočnice v bližini Genove. Umrli je v starosti osemindeset let je bila njegova poslednja želja, da bi bil pokopan v svoji rojstni Sloveniji. Ta želja se mu je izpolnila. Pogrebne obrede je opravil sam nadškof dr. Jože Pogačnik. Pevski zbor bogoslovcev pa mu je zapel več žalostink v slavo.

Dr. Franc Valant pa je deloval tudi v Sloveniji. Bil je ravnatelj Salezijanskega zavoda na Rakovniku v Ljubljani, kjer je ustanovil obrtno šolo in nižjo srednjo šolo. Na to je bil inšpektor Salezijanske družbe za Jugoslavijo in Čehoslovaško.

Bil je znanstvenik iz vseh bogoslovskih ved in izreden talent za jezike. Kot tak je bil zelo popularen med študenti celega sveta, ki so tam študirali in s katerimi je ostal še po povratku domov v najožjih stikih. Za tak izreden talent je veljal pa tudi njegov sorodnik goriški škof Valant.

L. Ž. - Ljubljana

upati ob njegovem tako korajžno sproženem rapirju! Koliko umetne megle. In koliko norcizma! Pa prav on se pritožuje, kako so se slovenski kulturniki redali »gostobesednemu narcizmu«. Ironija, ki lahko poganja samo na Slovenskem.

A da mi bo stvar bolj pregledna, si moram narediti zapisek po točkah.

I.

O »strogem in bolečem spominjanju«.

Tako naj bi bilo Javorškovo pisanje ob Kocbekovi sedemdesetletnici. Vsi kulturni brači sobotne priloge *Dela* pa so lahko ugotovili, da Javorškovo ravnanje z Edvardom Kocbekom ni bilo ne strogo ne boleče, ampak samo nesramno. In če je PEN klub čutil potrebo, da ugovarja takemu

početju, je bil morebiti res naiven, ko je mislil, da bo *Delo* njegovo pismo objavilo potem, ko je Javoršku dalo proste roke; vendar ugotovitev, da je PEN klub naiven, ne izključuje dejstva, da se je Javoršek predal podli strasti javne sramotitve tako ugledne osebnosti, kakršna je Edvard Kocbek.

Odkod vendar Javoršku pravica, da je »strog«? Glasnik uradne strogosti? Če pa naj se ta izraz nanaša samo na slogovno stran njegovega pisanja, potem je še bolj neumesten, ko pa je Javorškovo pisanje izrazito baročno ali celo rokokojsko.

Boleč? No, bolečina, ki je občutena, ne pretvarja, razen morebiti pri histeriji ali pa v dobi mene.

(Izraz histerija jemljem iz Javorškovega slovarja v današnjem dnevniku).

(Dalje prihodnjič)

ŠPORT

Občni zbor športnega društva »Kontovel«

V Sošcevi hiši je bil 20. februarja letos redni občni zbor športnega društva Kontovel, ki se ga je udeležilo lepo število članov in športnikov. Občni zbor je odprl predsednik Stojan Lisjak in v krajšem nagovoru pozdravil prisotne ter zaželel uspešen potek zbora samega. Za predsednika o.z. je predlagal Marjana Pertota, za zapisničarja Draga Štoka, v predsedstvo pa Xenjo Majovski in Jano Ban. Prisotni so ta predlog sprejeli.

Predsednik o.z. je prebral dnevni red in dal besedo odbornikom za posamezna poročila.

Predsedniško poročilo je podal Stojan Lisjak, ki se je dotaknil v glavnem vseh problemov š.d. Kontovel. Najprej je z zadovoljstvom ugotovil, da je društvo pridobilo v letu 1974 okrog dvajset novih članov in da je sedaj vseh vpisanih članov nad 150. Govoril je nato o dolžnostih članov in poudaril, da moramo vsi skrbeti za napredek naše mladine, ker je športno življenje danes vse bolj potrebno tako v družabnem kot telesnovzgojnem smislu. Poučnil je

potrebo po slačilnici in sedežu društva, na katera društvo še čaka. V ta namen naj člani in ostali vaščani čim več prispevajo, kot so hvaljevalno že doslej prispevali. V svojem obsežnem poročilu se je Stojan Lisjak dotaknil tudi zelo važnega problema, ki zadeva naš slovenski tisk in radio. Obžaloval je, da se danes vse preveč piše o nogometu in vse premalo o drugem domačem športnem delovanju.

Sledilo je tajniško poročilo Marjana Starca, ki je poudaril problem razsvetljave športnega igrišča, postavitev slačilnice in drugih perečih vprašanj. Zahvalil se je družini Cijak za naklonjenost in razumevanje in zaželel, da bi mladi športniki v še večji disciplini dosegali dobre športne uspehe, predvsem pa da bi postali res vzgledni člani naše družbe. Dalje se je dotaknil, tudi vprašanja odnosa do ZSSDI, ki je vstopila v SKGZ. Š.d. Kontovel je v želji da ohrani svojo celovitost in nadaljnje športno delovanje ter prijateljstvo z vsemi slovenskimi športnimi društvi ter matično domovino, raje ostalo izven ZSSDI.

Namesto obolelega blagajnika je blagajniško poročilo podal tajnik in podčrtal predvsem zadovoljive prispevke domačega prebivalstva.

O poročilih se je razvila zanimiva diskusija, v katero so posegli mnogi prisotni, ki so se dotaknili vprašanj, obravnavanih v poročilih.

Predsednik nazornega odbora, Livio Albi je nato predlagal razrešnico staremu odboru. Občni zbor je z razrešnico odobril vse dosedanje delo izstopajočega odbora. Sledile so volitve članov v novi odbor, ki bo sestavljen na prvi seji, v četrtek, 27. t.m. na kateri si bodo izvoljeni člani porazdelili odgovornosti za tekoče leto.

Predsednik občnega zbora Marjan Pertot se je vsem zahvalil za prisotnost in sodelovanje ter zaželel novemu odboru mnogo uspehov in zaključil občni zbor.

—0—

Iz Goriške

SINDIKATOV OBVESTILO

Sindikat slovenske šole v Gorici sporoča, da bo seminar za slovenski jezik, slovstvo in kulturo na filozofski fakulteti v Ljubljani od 17. do 19. aprila.

Za goriške šolnike sta na razpolago dve štipendiji.

Zainteresirani šolniki naj se javijo v prostorih sindikata najkasneje do 10. marca.

Sodobno kmetijstvo

Šota za mehčanje trde vode

Šoto (torba) uporabljajo zlasti cvetličarji in vrtnarji, pa tudi vinogradniki, ki v pomanjkanju hlevskega gnoja morajo na en ali drugi način zalagati tla z organskimi snovmi. Šota, ki zemljo rahlja in zrači, kopiči vlago, ki pospešuje razne kemične reakcije v zemlji, ima še vrsto drugih lastnosti, ki pa niso dovolj znane. Ena izmed teh je njena lastnost mehčati trdo vodo. V cvetličarstvu je namreč zelo zaželena mehka voda, ker mnoge rastline ne prenašajo trde vode, t.j. vode, ki vsebuje dosti kalcijevega oksida. Trda voda povzroča rastlinam obilo nevšečnosti, tako da lončnice kljub negi po določenem času odmrejo. Splošno pa je znano, da je za zalivanje lončnic izredno koristna deževnica in kapnica (žal graditelji hiš vodo večinoma prek cevi odstranjujejo, namesto da bi jo, posebno na podeželju, kjer imajo ljudje vrtove in nasade, izkoristili za zalivanje). Cvetličarji in vrtnarji, ki uporabljajo dnevno precejšnje količine vode in kateri nimajo cistern, kjer se zbira deževnica ali kap-

nica, si lahko pomagajo s šoto. Šota ima sposobnost, da odstranjuje odvečno apno. Bela šota (torba bianca), ki jo prodajajo tako v Italiji kot tudi v Jugoslaviji (tovarna dušika Ruše) je zelo pripravna za mehčanje trde vode.

Za liter vode zadostuje 30 g bele šote, za 10 l. 300 g šote. Šoto prvič stehtamo, da vemo, koliko je potrebujemo npr. za 10 l. pozneje pa nam za to zadostuje oznaka v posodi. Šoto damo v vrečko, ki jo pustimo čez noč v vodi, ki jo nameravamo mehčati. Šota odvzame vodi dobršen del trdote. Dobro je vedeti, da znaša na Krasu trdota vode približno 8-12 stopinj, v Bregu pa več, na Goriškem manj. Mehka voda je tista, ki vsebuje manj kot 8 stopinj nemške trdotne stopnje. Šoto, ki smo jo tako uporabili, lahko uporabimo še večkrat. Ne smemo pa jo nato uporabljati v vrtnarstvu ali cvetličarstvu, vsaj ne za mešanice zemlje namenjene rastlinam, ki ne prenašajo apna (azaleje, kamelije, hortenzije in orhideje.)

Dekle z zaprtimi očmi

10

Napisal Pierre L'Ermite

Prevedel Lovro Sušnik

Slovenski mojster Barle, o katerem smo v teh vrsticah že spregovorili (in verjetno še bo mo), je prejšnji teden na jugoslovanskem državnem prvenstvu prepričljivo premagal dolgoletnega prvega šahista Jugoslavije, vele mojstra Gligoriča.

Na tem, v svetovnem merilu močnem turnirju dvajsetih udeležencev (ne pozabimo, da je Jugoslavija šahovska velesila!) zastopata slovenski šah še vele mojstra Planinc in Parma.

Samoumevno so vse naše simpatije na strani slovenske trojice.

BARLE - GLIGORIČ
Sicilijanska obramba

1. e4 c5, Sf3, e6, 3. d4 od4.; 4. Sd4: a6, 5. Ld3 Sf6, 6. 0-0 d6, 7. c4 g6, 8. Sc3 Lg7, 9. De2 0-0, 10. Td1 Dc7, 11. Le3 Sbd7, 12. Tac1 b6.

Zanimivo bi bilo vedeti, kaj bi bil beli ukrenil proti izpadu 12. ... Se5 Bi bil rešil lovca na b1 ali bi ga bil zamenjal za skakača, zato pa pritiskal na zaostalega kmeta d6? Tu je nekaj variant, katerih tehtnost naj presodi bralec sam!

A) 13. Lb1 Sc4?; 14. Scb5 ab5.; 15. Sb5: in 16. Dc4: Beli dobi mimogrede in v boljši poziciji kmeta nazaj.

B) 13. Lb1 Dc4.; 14. Dd2 (grozi odskočni šeh) Dc7, 15. Sd5 Dd8, 16. Sc7 Tb8, 17. Sb3 z grožnjami 18. Dd6.; 18. La7 in 18. Lb6. Pač pa bi bila slaba za belega varianta:

C) 13. Lb1 Dc4.; 14. Sd5? De2.; 15. Se7+? Kh8, 16. Se2: Ld7, ker bi se beli skakač težko izmotal iz pasti, v katero je sam zlezal.

Vsaj dvomljiva se nam zdi tudi:

D) 13. Lb1 Dc4.; 14. Sd5? De2.; 15. Sf6: + Lf6.; 16. Se2: Ni niti jasno, če pride beli do svojega kmeta

E) 13. Sb3 Sd3.; 14. Dd3: Td8 (ne pa 14. ... Se8 zaradi 15. c5), 15. e5 Se8. 16. Lf4 d5 (ali 16. ... Lf8, 17. Se4), 17. Dd4 (sicer sledi 17. ... Le5:).

13. f3 Lb7, 14. Df2 Tac8, 15. Lf1 Db8, 16. Sc2 Se5, 17. Sa3 d5, 18. ed5: 19. Lb6: (na 19. cd5: sledi 20. b5) dc4: 20. Lc5!

Zelo močna poteza s katero beli napade Tf8, grozi 21. Ld6, poleg tega pa odvzame enega branilca (Tc8) kmetu c4. Na 20. ... Tfd8 bi lahko sledilo 21. Td8: Td8.; 22. Sc4: Sc4.; 23. Lc4:; zato se črni odloči za žrtev kvalitete.

20. ... Tc5: 21. Dc5: Tc8, 22. Dd6 Da7 +, 23. Dd4 Db8, 24. Dd6 Da7, 25. Dd4 Db8 (ponavljajoče poteze — ne preko trikrat — je običajen

In Rozalini se je stiskalo srce, ko si je govorila: Zame je vse končano!... Nobenega upa več na lastno ognjišče ali na otroke!... Nikoli ne bom imela pravico ljubiti..., nikoli ne bom več ljubljena... Moje življenje odslej...? Da čistim čevlje, da iztepam obleko, da strežem pri mizi... A jaz lepa, plemenita in stara dvajset let...!

Nasprotje med tem svetlim pomladanskim dopoldnevom in mrko meglenostjo v njeni duši je bilo tako veliko, da je napravila nehoti kretnjo po danem ji navodilu: položila je levico na oči in iztegnila resnico proti strašni prihodnosti, kot da noče nič več videti, niti obličja srečnih ljudi.

Preden je torej Rozalina nastopila svoje mesto, je postala *dekle z zaprtimi očmi*.

Navsezadnje je le prispela do Hughovih vrat. Bogata hiša iz opeke in rezanega kamna je stala sredi skrbno urejenega vrta, ki ga je ograjevala ob cesti visoka mrežnata ograja. Tam si lahko opazil tiste pariške cvetice, ki so si povsod v prestol-

postopek, da oba igralca sporazumno pridobita na času), 26. Sc4: Sc4.; 27. Lc4: Sd5, 28. Dd3 Da7+, 29. Kh1 Se3.

Mogoče je na to pozicijo računal črni, ko se je odločil za žrtev kvalitete. Zaradi drugega napada na Lc4 bi namreč kazalo, da mora beli kvaliteto vrniti. Toda tudi beli je napravil svoje račune: raje kot da vrne kvaliteto, žrtvuje lovca za kmeta. V materialno izenačeni poziciji, ki tako natane (trdnjava + dva kmeta za dve lahki figuri) odloči partijo izpostavljeni položaj črnega kralja in neroden položaj črne kraljice.

30. Lf7: +! Kf7.; 31. Dd7+ Kg8, 32. Se4! (spet najmočnejša poteza! Z njo beli posredno — z napadom — brani napadeno Td1, se reši veza ve in postavi skakača na najbolj obetajoče polje) 32. ... Tc1:

Da tudi 32. ... Db8 ne zaleže, pričata varianti:

A) 33. De6+ Kf8, 34. Sd6 Ld5, 35. Tc8: itd. (ali 34. ... Tc7, 35. Tc7: itd.)

B) 33. De6+ Kh8, 34. Tc8: + Dc8, 35. Dc8: + Lc8, 36. Td8+ Lf8, 37. Tf8: + itd.

33. Tc1: Db6, 34. Tc7. Črni se vda.

Na 34. ... Db2: (z grožnjo treh matov!) zmaga beli enostavno s 35. Df7+ Kh8, 36. De8+ in 37. Df8: mat.

nici in v velikih cvetličarnah tako podobne, da skoraj niso več cvetice, ker pač niso — brez prostosti in neposrednosti — sijajno in otožno livrejo očitnega bogastva.

Rozalina ni opazila ničesar od tega. Njene oči so bile odprte, a niso gledale. Čemu tudi? ...Imela je nekaj istotoliko!... Imela boljše in več!...

Vrtnar je obreboval bršljan ob vhodnih durih. Rozalina de Cressy je postala zdaj smrtnobleda, čuteč, kako ji bije srce v prsih. Bližala se je prvi postaji svojega križevga pota:

»Moj Oče, ako je mogoče...?«

A ni bilo mogoče, da ne bi morala dvigniti keliha k ustnicam, razen če bi se zgodil čudež.

Toda nobene pravice ni imela, zanašati se na čudež.

Večkrat je šla mimo mrežnate ograje in se zopet vrnila proti hiši, ne da bi vstopila, kakor da vsrkava iz dna prehitro izpraznjene čaše poslednjo kapljico tiste premočne pijače, ki se imenuje neodvisnost in katere so pijani volki v osrčju gozdov in ptica v neskončnosti prostora.

Toda tista ura se je neusmiljeno bližala.

Rozalina de Cressy se je zganila kakor na smrt obsojeni:

»Pojdimo!...«

In je šla.

»Oprostite, gospod, ali bi mi mogli povedati, če je gospa Hughe doma?«

Vrtnar je dvignil glavo in — sodeč po lični zunanosti, da bo nemara obisk — odgovoril:

»Ja, toda dopoldne ne sprejema.«

»Naročeno mi je, da pridem še dopoldne k njej.«

»To je nekaj drugega. Pozvonite pri hišnih vratih, pa vam bodo pokazali.«

Rozalina je pozvonila.

Odprl je moški, napol strežnik, napol šofer, dobrodušen in obrt. Ko pa se je pojavila pred njim zala mladenka, se mu je razširilo obličje v tisto blaženo zadovoljstvo, ki naj bi pomenilo v določenem okolju toliko kot vljudnost.

»Želite, gospodična?«

»Rada bi govorila z gospo Hughe.«

»Dopoldne, žal, gospa ne sprejema.«

»Morebiti pa me bo le sprejela... Prihajam namreč zaradi službe za hišno...«

Služabnik je debelo pogledal:

»Vi — hišna?... Hudirja!«

In šofer se odmakne nazaj ter si podrobno in brez sramu ogleduje njen obraz, obleko, ročno torbico...

»Hudirja,« je spet spregovoril, »s tako hišno pa se bo gospa postavljala. Jaz za svojo osebo vam torej želim kar največ uspeha, gospodična. Ali pa veste, da ste kar zades srčkana? Ampak ja, kar zares! Stopite no malo bliže! Melanija, hoj, Melanija! To je nova hišna! Aha, kako pa naj vas kličemo, a?«

(Dalje)

pohištvo

KOZMAN

VABIMO cenjene odjemalce naj obiščejo **NOVO TRGOVINO S POHIŠTVOM** v Ulici Castaldi 3 v Trstu - Tel. 762966 (pri Trgu Garibaldi).

OGLEDALI si bodo med drugim edino razstavo na Tržaškem vseh vrst izdelkov z n a n e TOVARNE MEBLO (kmečke dnevne sobe, skrinje, kmečki koti itd.) in velik izbor kuhinj Podjetja CUMINI.

Izdajatelj: Engelbert Besednjak nasl. ♦ Reg. na sodišču v Trstu dne 20.4.1954, št. 157 ♦ Odgovorni urednik: Drago Legiša ♦ Tiska tiskarna Graphart, Trst - ulica Rossetti 14 - tel. 77-21-51